مرض توبرکلوز

نسخه دوم – ایریل 2013

Dari

توبرکلوز یا (TB) چیست؟

توبرکلوز یا تی بی یک مریضی میکروبی است که میتواند بالای هر قسمت بدن تاثیر کند. تی بی زیادتر در ریه ها معمول است و یک شکلی است که بنام توبرکلوز ریوی یا pulmonary tuberculosis یاد میشود.

تی بی در کوینزلند Queensland تحت کنترل خوبی قرار دارد. لیکن تی بی هنوز هم در تمام ممالک موجود است لذا وقایع جدید رخ میدهد. اگر تی بی بصورت مناسب تشخیص و تداوی نگردد میتواند یک مریضی جدی باشد. این مریضی توسط ادویه تداوی شده میتواند در صورتیکه ادویه مطابق نسخه داکتر گرفته شود.

تی بی چگونه منتشر میشود؟

میکروب تی بی از طریق قطرات کوچکی که از اثر سرفه، عطسه، خنده یا گفتار شخص مصاب در هوا پراگنده میشود منتشر میگردد و میتواند که تنفس شود. تی بی توسط لمس کردن اشیا سرایت نمیکند لذا استفاده جداگانه از اشیای خانه (مثل قاشق و پنجه، پیاله، یا رویکش) ضرور نیست. تی بی تنها در خانواده ها موجود نیست. تی بی میتواند بالای مردم دارای سنین مختلف و نژاد های مختلف اثر کند.

بدن چگونه با تی بی مبارزه میکند؟

یک سیستم معافیتی سالم تی بی را آنآ میتواند بکشد. اگر بدن بالای میکروب پیروز نشود، آنها معمولا در ریه ها جای میگیرند، اما بعضی اوقات در بعضی حصه های دیگر بدن منتشر میشوند. همینکه تی بی به ریه ها میرسد بدن مبارزه با آنرا آغاز میکند. معمولآ این مبارزه موفق است و سیستم معافیتی بدن میتواند این میکروب را از منتشر شدن توقف دهد.

اما در بعضی مردم تی بی انکشاف میکند. آن تی بی که غیر فعال است میتواند سالهای بعد دوباره فعال شود و این میکروب به قسمت های دیگر بدن میتواند منتشر شود. مریضی های که تداوی شده اند هم میتوانند دوباره فعال شوند. این زمانی رخ میدهد که مقاومت وجود ضعیف شده باشد مثلا در هنگام دوره های فشار یا پریشانی، مریضی های میکروبی شدید، مریضی اچ ای وی، مریضی های مانند شکر، یا ضعیف شدن سیستم معافیتی بدن یا immunosuppressive therapy برای تداوی سرطان یا مریضی های دیگری که ضرورت به گرفتن استیرویید ها دارند، شعاع دادن یا ادویه ضد ورم یا cytotoxic medication. در صورتیکه چنین باشد، تداوی تی بی مهم است.

علایم اخطاریه تی بی کدام ها اند؟

تی بی به ندرت توسط علایم برجسته آغاز میشود و بعضی اوقات بدون اینکه تی بی مورد شک قرار داشته باشد این مریضی برای هفته ها یا ماهها پیشرفت میکند. معمولا علایم دوام دار تی بی سرفه های اند که برای بیشتر از دو الی سه هفته طول میکشند، همچنان لکه های خون در بلغم که از ریه ها بیرون میشود دیده میشود. علایم دیگر میتواند شامل از دست دادن وزن وخستگی، عرق شبانه، درد های مکرر در سینه، درد و ورم در ساحات دیگر بدن غیر از ریه ها که تحت تاثیر تی بی قرار گرفته اند باشد. این علایم شاید از اثر تی بی نباشد اما باید یک اخطاریه برای دیدن داکتر باشد.

تی بی چگونه تشخیص میشود؟

آزمایش ها برای تشخیص تی بی شامل اینها اند: تاریخچه صحی، معاینات جسمی، معاینه جلدی، عکس گرفتن از ریه ها، و آزمایش بلغم. بلغم را جهت معاینه به مرکز تشخیصیه یا لابراتوار میفرستند و شاید چندین هفته را در بر گیرد زیرا تی بی به آهستگی نمو میکند.

معاینه جلدی یا مانتو (Mantoux test) اساسآ برای تثبیت در معرض میکروب قرار گرفتن میشود، نه برای مریضی تی بی. بعضی اوقات اجرای اضافه از یک معاینه در اوقات مختلف ضرورت است تا تثبیت شود که آیا در معرض میکروب قرار گرفته است یا نه.

موجودیت تی بی در دیگر اعضای بدن غیر از ریه ها میتواند توسط معاینات خاص آسیب شناسی (pathology tests)، عکس گرفتن (x- ray) ، و یا دیگر معاینات طبی توسط داکتر دریافت گردد.

تی بی چگونه تداوی میشود؟

تی بی توسط ادویه برای مدت شش ماه تداوی میشود، اما شاید برای مدت طولانی تری توصیه شود. زمانیکه یک شخص غیر ساری شد، معمولا همینکه تداوی آغاز میشود، آنها میتوانند به فعالیت های عادی خویش برگردند اما تداوی باید ادامه یابد. بعضی اوقات قسمتی از تداوی نیاز به شفاخانه دارد و اوقات که در شفاخانه باید بگذرد فرق میکند. اکثرآ همه تداوی در خارج از شفاخانه انجام میشود اما باید به پلان تداوی پابند بود حتی اگر علایم هم بهبود می یابند. بدینصورت میشود مطمین شد که مریضی تداوی شده است و برگشت دوباره آنرا متوقف ساخته است. مریضی تی بی که مغلق نیست میتواند در مراحل اولی به سادگی تداوی شود، اما اگر مریضی پیشرفته باشد ممکن تداوی آن مشکلتر باشد.

تی بی در اکثر مردم علاج میشود بشرط آنکه ادویه دقیقآ آنطوریکه توصیه شده است، بدون وقفه، و تحت نظر داکتر مربوطه گرفته شود. برای معلومات بیشتر لطفا به ورقه معلومات دوم در صفحه انترنتی زیر مراجعه کنید:
www.health.qld.gov.au/chrisp/tuberculosis/factsheets.asp

چگونه میتوان از تی بی جلوگیری کرد؟

مهمترین طریقه جلوگیری از تی بی آنست که منبع میکروب را توسط تشخیص و تداوی آ ن اشخاصی که تی بی دارند تقلیل داد. کم ساختن تعداد مردم که در جامعه تی بی ساری دارند فرصت به معرض قرار گرفتن دیگران را کم میسازد. کنترول صحت عامه از تی بی وابسته است به:

- معاینه مردم برای میکروب تی بی و فعال بودن مرض
- ارایه کردن معاینات سریع
- توصیه کردن ادویه مناسب
- استفاده از طرق فزیکی برای کم کردن میکروب در هوا
- مجزا کردن مردم که شدیدآ ساری هستند
- معاینه کارمندان صحی بخاطر میکروب و مریضی تی بی
- تحقیقات عاجل و کنترول کردن وقوع مریضی

آن مردمی که علایم در وجود شان به تی بی اشاره میکند باید به عجله در تلاش معاینات طبی باشند تا در مرحله اولی تشخیص صورت گیرد. اشخاصیکه مریضی تی بی دارند میتوانند توسط پابند بودن به تداوی که برایشان توصیه شده است از مبتلا ساختن دیگران جلوگیری کنند، حتی اگر آنها احساس میکنند که خوب هستند. اشخاص مصاب به تی بی باید حفظ الصحه را مراعات کنند مانند گرفتن دست شان روی دهن زمانیکه سرفه میکنند یا عطسه میزنند. بعد از اینکه تداوی موثر تکمیل شد، دوباره فعال شدن مرض غیر معمول است.

شاید ادویه برای آن اشخاصی که مبتلا هستند (بدون مریضی) توصیه شود تا از انکشاف تی بی جلوگیری کند. میکروب تی بی پوشیده یا (latent TB infection) معمولآ توسط یک دوا که باید منظمآ برای مدت الی شش ماه گرفته شود تداوی میگردد.

کدام نوع معاینات و معاینات متعاقبی برای مقربین تان توصیه میشود؟

وابسته به اینکه شخص مصاب به تی بی چقدر ساری است، و همچنان عامل های محیطی و سطح ارتباطات او چی است، فامیل یا هم خانگی های وی، دوستان نزدیک و همکاران او، همه آنها باید بزدوترین فرصت معاینات تی بی را انجام دهند. اگر شما فکر میکنید با شخصی به تماس بوده اید که مریضی تی بی در وی تشخیص گردیده است، به نزدیکترین واحد کنترول تی بی (جاییکه معاینات رایگان است) در اوقات رسمی به تماس شوید یا به داکتر تان مراجعه کنید، حتی اگر احساس میکنید که خوب هستید.

معاینات و معاینات متعاقبی تی بی برای مقربین تان شامل ذیل است:

- معاینه جلدی یا مانتو (Mantoux test)
- معاینه خون Quantiferon TB-Gold Test
- عکس گیری از ریه ها chest x-ray
- واکسن BCG
- تداوی برای تی بی نهفته یا پوشیده

معلومات بیشتر

تیلیفون	موقعیت	تیلیفون	موقعیت
4226 6240	*Cairns* TB Control Unit Cairns Base Hospital	3176 4166	Metro South Clinical TB Service Princess Alexandra Hospital (*Brisbane*)
4433 2860	*Townsville* TB Control Unit Townsville General Hospital	4920 6211	*Rockhampton* TB Control Unit Rockhampton Base Hospital
		4616 6446	*Toowoomba* TB Control Unit Toowoomba Hospital